ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4482
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 180
Ημερομ. Κατάθεσης: 5/4/2022

Αθήνα, 5 Απριλίου 2022

Ερώτηση & Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών

Θέμα: Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων χωρίς διενέργεια ανοικτών διαγωνισμών

Σε συνέχεια της με α.π. 565/23.3.2022 επίκαιρης ερώτησής μου με θέμα «Παράκαμψη των Ανοικτών Διαγωνισμών μέσω 'δωρεών' σε Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων» και της συζήτησης στην Ολομέλεια η οποία ακολούθησε, εξακολουθούν να υφίστανται πολλά ερωτηματικά.

Η ίδρυση Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων, του μοναδικού στη χώρα και ενός από τα σημαντικότερα του είδους του διεθνώς και η αναβάθμιση και επέκταση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου του σημαντικότερου μουσείου της ελληνικής αρχαιότητας, αποτελούν "αξιόλογα έργα" για τα οποία προκύπτει η υποχρεωτικότητα του διαγωνισμού με βάση το σχετικό θεσμικό πλαίσιο. Από τη μη απάντηση του υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας κατά την παραπάνω συζήτηση προκύπτει ότι δεν έχει ούτε καν ζητηθεί εξαίρεση από το αρμόδιο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής για τα δύο έργα αυτά από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς.

Σύμφωνα με Κοινή Ανοιχτή Επιστολή της Πανελλήνιας Ένωσης Αρχιτεκτόνων & του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων «με *το πρόσχημα δήθεν δωρεών ή χορηγιών, συχνά και με τη σύμφωνη γνώμη πλειοψηφιών των εισηγητικών οργάνων (ΚΣΝΜ, ΚΕΣΥΠΟΘΑ, ΚΕΣΑ κλπ), οι ανοιχτοί διαγωνισμοί παρακάμπτονται, αγνοούνται και τελικά εγκαταλείπονται, κατά κανόνα με αντιδεοντολογικές, αδιαφανείς, παράτυπες ή παράνομες διαδικασίες. Όμως η ουσία των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και ο λόγος που θεωρούνται ότι εξασφαλίζουν με τον καλύτερο τρόπο το δημόσιο συμφέρον είναι ότι η μελέτη δεν ανατίθεται στον γνωστότερο ή πιο διάσημο μελετητή, αλλά στην καλύτερη από τις μελετητικές προτάσεις για το συγκεκριμένο έργο*».

Στην Υ.Α. 558074 (ΦΕΚ 5352/Β/18.2.2021) στο άρθρο, 3 παρ. 2α αναφέρεται ότι το έργο –για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο- θα αναλάβει ένα εκ των «*δέκα (10) αρχιτεκτονικών γραφείων του εξωτερικού με αποδεδειγμένη εμπειρία στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό μουσειακών χώρων, που θα προσκληθούν να*

υποβάλλουν αρχιτεκτονικό προσχέδιο έναντι οικονομικής αμοιβής και με την υποχρέωση συνεργασίας με ένα τουλάχιστον ελληνικό αρχιτεκτονικό γραφείο ή ομάδα». Προφανώς, η διάταξη αυτή είναι προσβλητική, υποβιβάζει τα ελληνικά αρχιτεκτονικά γραφεία σε βοηθούς γραφείων του «εξωτερικού» που παραβιάζει κατάφωρα το ελληνικό και κοινοτικό δίκαιο.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς (Υπουργική Απόφαση Αριθμ. ΥΠΕΝ/ ΔΜΕΑΑΠ/ 48505/ 387/ 2021 ΦΕΚ 2239/ Β/ 31.5.2021) προβλέπει τα εξής: «*Ως αξιόλογο τεχνικό έργο νοείται κάθε έργο που έχει ευρύτερη κοινωνική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, τεχνική, συμβολική και περιβαλλοντική σημασία, η δε λειτουργία του, ο όγκος, η θέση ή άλλα χαρακτηριστικά του έχουν ιδιαίτερη επίδραση στο ευρύτερο δομημένο ή φυσικό περιβάλλον ή αφορά σε έργο επαναλαμβανόμενου τύπου», ενώ ρητά αναφέρονται τα «πολιτιστικά κτίρια και πολιτιστικές εγκαταστάσεις (συνεδριακά κέντρα, μουσεία, βιβλιοθήκες, κτίρια εκθέσεων, πινακοθήκες, γλυπτοθήκες, συναυλιακοί χώροι, θέατρα και κινηματογράφοι, πνευματικά κέντρα, κ.λπ.)*». (άρθρο 2, παρ. 2). Στα έργα αυτά προκηρύσσονται υποχρεωτικά διαγωνισμοί μελετών (άρθρο 2, παρ. 1).

Για το Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων, το Ίδρυμα Λασκαρίδη ανέλαβε τη χρηματοδότηση για τις στατικές και ηλεκτρολογικές προμελέτες και τη μουσειογραφική, που αφορούν τη μετατροπή του παλαιού κτιρίου του Σιλό (SILO) οι οποίες εκπονήθηκαν μέσα σ' ένα μήνα και εγκρίθηκε ήδη από το Συμβούλιο Μουσείων. Ενώ δεν έχει ακόμα ξεκαθαριστεί εάν το κτίριο Σιλό παραχωρήθηκε από την COSCO στο ελληνικό Δημόσιο. Σύμφωνα με δημοσιεύματα το έργο της μετατροπής του Σιλό σε Μουσείο Εναλίων έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και θα χρηματοδοτηθεί με 75 εκατομμύρια ευρώ. Τα χρήματα που διαθέτει ο δωρητής είναι μυστικό που δεν αποκαλύπτει το ΥΠΠΟΑ στους Ελληνες πολίτες.

Ερωτώνται οι υπουργοί:

1. Γιατί δεν εφαρμόστηκε η υποχρέωση προκήρυξης αρχιτεκτονικού διαγωνισμού άμεσα από το ΥΠΠΟΑ, όπως προβλέπεται στο πρόσφατα θεσμοθετημένο πλαίσιο διενέργειας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών (ΦΕΚ Β΄ 2239/ 31.5.2021) για αξιόλογα κτίρια του Δημοσίου;

2. Πόσα χρήματα είναι τελικά η «δωρεά» για το Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά;

3. Από που θα προέλθουν τα 75 εκατ. ευρώ για το Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά; Έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και για ποιο ποσό; Υπάρχει δέσμευση ποσού 60 εκατ. ευρώ στο ταμείο του ΟΛΠ για την κατασκευή του μουσείου;

4. Έχει παραχωρηθεί το κτίριο Σιλό από την COSCO στο ελληνικό Δημόσιο; Περιλαμβάνεται στο master plan της Cosco του Μουσείο Ενάλιων;

5. Είναι δυνατόν σ' ένα μήνα να έχει εκπονηθεί «[...] αρχιτεκτονική, στατική, Η/Μ, μουσειογραφική προμελέτη και τροποποίηση του κτιριολογικού προγράμματος του Σιλό; Πότε άρχισαν να συνεργάζονται οι υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού με το αρχιτεκτονικό γραφείο του δωρητή;

Αιτούμαι την κατάθεση των παρακάτω εγγράφων:

1. Τη σύμβαση δωρεάς με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Οικογένεια Νικολάου Σ. Λαιμού ΑΜΚΕ» για την «εκπόνηση της μελέτης αρχιτεκτονικού προσχεδίου αναβάθμισης, ανάδειξης και υπόγειας επέκτασης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και την ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου».
2. Τη σύμβαση δωρεάς με το Ίδρυμα Λασκαρίδη για το Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων.
3. Το Πρακτικό της Εκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «Οικογένεια Νικολάου Σ. Λαιμού ΑΜΚΕ στις 25/8/2021 στο οποίο αναφέρεται η Υπουργική Απόφαση ΦΕΚ Β΄ 5352/18.11.2021.
4. Την προ-μελέτη από το Ίδρυμα Λασκαρίδη για το Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων, στο κτίριο του Σιλό στον Πειραιά, η οποία εγκρίθηκε ήδη από το Συμβούλιο Μουσείων.
5. Την από 24.3.2022 επιστολή της Υπουργού στην οποία αναφέρεται ότι «*η υλοποίηση της αναβάθμισης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων μέσω ΕΣΠΑ και των όποιων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δεν υπόκεινται σε διαδικασίες αρχιτεκτονικού διαγωνισμού*» σύμφωνα με τα λεγόμενα του υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας κατά τη διάρκεια της συζήτησης της 4η Απριλίου στην Ολομέλεια.

Ο ερωτών Βουλευτής

Κρίτων Αρσένης